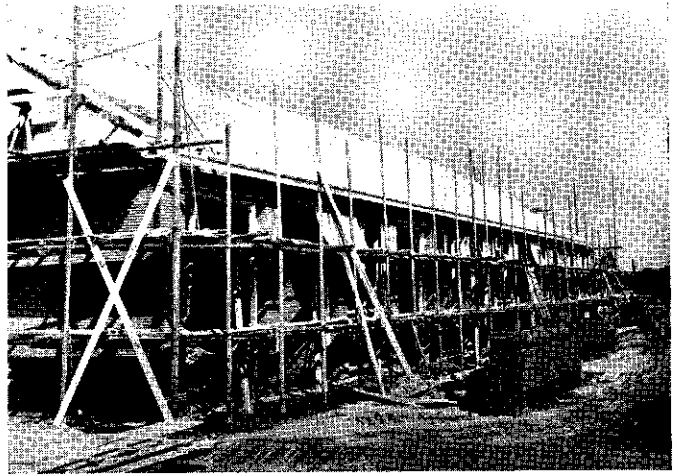
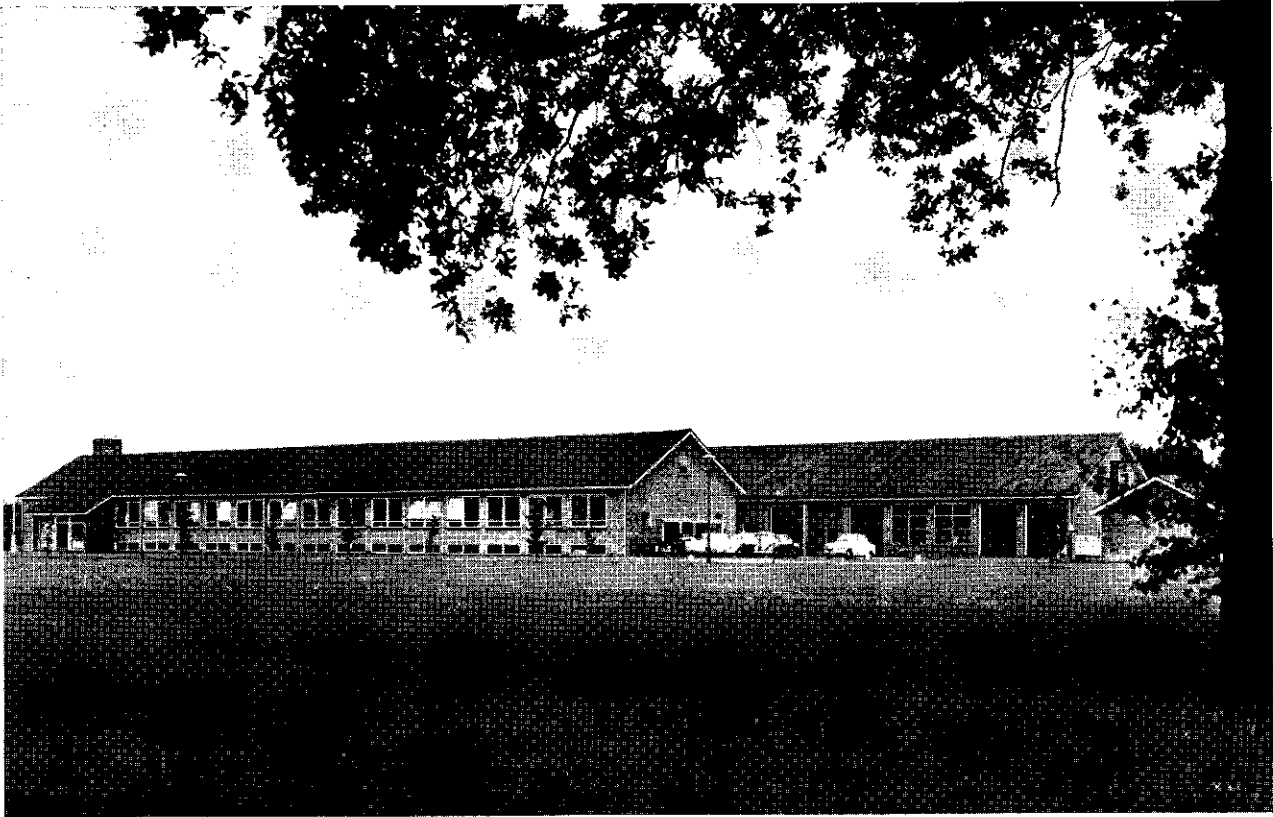

GEBOUW

IN AANBOUW

GEREED

WAGENINGEN

INHOUD

	Blz.
Voorwoord	2
Organisatieschema	3
Afdeling Algemene Zaken	4
Afdeling Proefveldendienst	12
Proefboerderij "De Bouwing"	15
Proefboerderij "Droevendaal"	17
Proefboerderij "De Ossekampen"	20
Afdeling Werkplaats	23

VOORWOORD

Het is mij een genoegen U hierbij het jaarverslag van onze Stichting over 1960 aan te bieden.

Door verschillende oorzaken heeft tot mijn spijt het verschijnen van dit verslag niet plaats kunnen vinden in de eerste helft van dit jaar.

Terwille van de leesbaarheid is er ook dit jaar naar gestreefd het verslag zo beknopt mogelijk te houden; temeer daar er naast dit jaarverslag ook nog een financieel verslag van de Stichting en documentatie-verslagen van de proefboerderijen verschijnen.

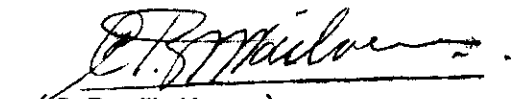
Een van de belangrijkste gebeurtenissen voor onze Stichting in het afgelopen jaar was het gereedkomen en het betrekken van het nieuwe gebouw op "De Born-Zuid". Deze nieuwe huisvesting is van grote invloed geweest op de uitvoering van de taken van onze Stichting.

Om deze reden treft U in dit verslag een foto van het gebouw aan.

Ik wil ten slotte mijn dank uitspreken aan allen, die er toe hebben bijgedragen dat de samenwerking met de opdrachtgevers in 1960 hechter is geworden, hetgeen resulteerde in een betere en meer efficiënte dienstverlening.

Wageningen, juli 1961

Hoofd Stichting Bureau voor
Gemeenschappelijke Diensten

(C.R. Waiboer)

ORGANISATIESHEMA

BESTUUR

Voorzitter
Secretaris
Lid

Ir. G. Veldman
Ir. P. Wiertsema
Dr.ir. G.J. Vervelde

DIRECTIE

Hoofd
Plv. Hoofd

C.R. Waiboer
L.J.A. den Drijver

AFDELING ALGEMENE ZAKEN

Personeelszaken en Huishoudelijke Dienst
Financiële en Materiële Zaken
Type- en Stencilkamer en Archief
Foto- en Tekenkamer
Bibliotheek

M. v.d. Weerd
R.W.J. Elbertsen
H.M.P. de Bruyn
G. Bierling
Drs. P. Verkerk

AFDELING PROEFVELDENDIENST

J. Timmer

AFDELING PROEFBOERDERIJEN

Proefboerderij "De Bouwing"
Proefboerderij "Droevendaal"
Proefboerderij "De Ossekampen"

L. van Reeúwijk
D. v. Hemmen
P.J. Jochems
A. Zijlstra

AFDELING WERKPLAATS

Houtbewerking
Instrumentmakerij
Onderhoud en Reparatie
Metaalbewerking

J.H. v.d. Weerd
H. Dirkse (gehuisvest in
het I.B.S.)
J. van Beek
Th.J. Jansen

QUESTION

1. The following table shows the number of people who attended a concert in each of the five years from 2010 to 2014.

Year

2010

2011

2012

2013

2014

1000

1200

1500

1800

2000

2200

2400

2600

2800

3000

3200

3400

3600

3800

4000

4200

4400

4600

4800

5000

5200

5400

5600

5800

6000

ANSWER

AFDELING ALGEMENE ZAKEN

Personeelszaken

Ook dit jaar moest veel aandacht worden besteed aan de werkclassificatie van het personeel.

Te dezer zake werden met de hierbij betrokken instanties meermaalen intensieve besprekingen gevoerd, namelijk met het Bureau Taakanalyse van het Ministerie van Binnenlandse Zaken, de Directie Algemeen Beheer en de Directie Akker- en Weidebouw van het Ministerie van Landbouw en Visserij, zonder dat evenwel t.a.v. de functiewaardering, zowel wat betreft de taakomschrijving als de einduitkomsten van de werkclassificatie, overeenstemming werd bereikt.

Aan het begin van het verslagjaar bestond de verwachting, dat deze aangelegenheid in dit jaar definitief zou worden geregeld; voor veel personeelsleden betekende het uitblijven van een resultaat dan ook een teleurstelling.

De behartiging van deze zaken heeft aan de leiding van de dienst vrij veel moeite en tijd gekost.

Dit jaar werd een aanvang gemaakt met het systeem van "verdiens-te-beloning", d.w.z. de eerste proefronde heeft plaatsgevonden. De toepassing hiervan betreft alleen die medewerkers, die gesala-riëerd zijn overeenkomstig de loongroepen. De resultaten van de daartoe met deze medewerkers gehouden besprekingen - die vrij veel tijd kostten - zijn niet onbevredigend te noemen, voor zover dit thans kan worden vastgesteld. Officiëel is dit systeem nog niet ingevoerd.

Aan deze afdeling werden nog enkele taken toegevoegd, zoals de regeling en de uitvoering van de salarissen en sociale voorzienin-gen van een aantal nieuwe proefboerderijen en de uitvoering van het Rijkskledingbesluit, ook voor zover dit de partners aangaat.

Evenals vorig jaar hebben zich veel personeelsmutaties voorgedaan, zowel in de administratieve als de technische sector; de vervanging gaf dikwijls moeilijkheden. Aan de huisvesting van het personeel is veel moeite besteed; toch is deze voor sommige leden nog zeer onvoldoende.

In de personeelsadministratie kon in de loop van het jaar enige vereenvoudiging worden bereikt door deze voor wat betreft het losse personeel bij de Rijksmechanische Administratie in Den Haag onder te brengen.

Huishoudelijke Dienst

Begin maart 1960 werden de nieuwe dienstgebouwen aan "De Born-Zuid" betrokken; vanzelfsprekend was dit feit voor de uitvoering van de gehele dienst en niet minder voor de personeelsleden zelf van zeer grote betekenis. De tegenstelling tussen voorheen, toen de huisvesting uiterst primitief en zeer verspreid was en thans, nu alles in één complex op praktische en moderne wijze is ondergebracht, is dan ook bijzonder groot.

Wel heeft de ingebruikneming van het complex "De Born-Zuid" tal van nieuwe taken doen ontstaan, zoals het beheer van gebouwen en terreinen. Voorts behartigt onze dienst voor de partners alle zaken, die de stroom- en watervoorziening van het gehele complex aangaan, alsmede de verrekening van het verbruik.

Ondanks de meerdere ruimte, die thans ter beschikking staat, is er nog geen voldoende bergruimte voor de werktuigen. Nog steeds moet een gedeelte van dit materiaal in een gehuurde ruimte worden opgeslagen.

Financiële Zaken

Naast de administratie van onze eigen Stichting, werd door deze afdeling de administratie van de partners (I.B.S., I.B.V.L. en P.A.W.) en de Standaarduitrusting (ten behoeve van de rijksland-

bouwconsulenten) gevoerd.

De administratie van onze Stichting omvatte niet alleen de normale administratie naar kostensoorten, doch ook een verantwoording van de uitgaven naar kostenplaatsen, zulks in verband met de noodzakelijke tariefbewaking per afdeling. De uitgaven en ontvangsten van onze proefboerderijen "De Bouwing", "Droevendaal" en "De Ossekampen" werden eveneens gedetailleerd verantwoord.

Voor de partners werd naast de administratie naar kostensoorten, tevens een projectenadministratie gevoerd.

De wensen van de partners ten aanzien van de bij te houden projectenadministraties varieerden onderling enigszins.

Bij één der projectenadministraties moesten onder meer de uitgaven per project niet alleen naar soorten, doch ook nog naar andere gezichtspunten worden verantwoord. De volledige uitwerking van enkele projectenadministraties, onder meer de toerekening van de kostenplaatsen aan de kostendragers, werd eveneens door ons verzorgd.

Aan het begin van het jaar werd het boekingssysteem belangrijk gewijzigd door invoering van zogenaamde "parallel-boeking". Niet-tegenstaande hierdoor enig extra werk moest worden verricht, heeft dit systeem zeer goed voldaan, doordat nu de diverse periodieke werkzaamheden (opstellen van saldibalansen, jaarstukken e.d.) veel sneller konden worden afgewerkt dan voorheen het geval was.

In verband hiermede, alsmede doordat in overleg met de partners enige nieuwe organisatorische maatregelen konden worden gerealiseerd, zijn wij steeds in staat geweest de maandelijkse saldibalansen van de partners de eerste dagen van de maand bij hen in te dienen.

Voor de financiële afwikkeling van de verrichte diensten werden, in vergelijking met het voorgaande jaar, enige nieuwe tarieven ingevoerd. Periodiek werd aan de partners een afrekening gezonden

waarbij de verrichte diensten naar eenheden en geld per kostenplaats, resp. kostendrager werden verantwoord.

De wijze van verrekening door de partners van de B.G.D.-nota's inzake verleende diensten werd in de loop van 1960 gewijzigd. Ter voorkoming van overtollige geldcirculatie tussen de partners onderling, alsmede ter vereenvoudiging van het boekingsproces, worden deze nota's thans ineens - na afsluiting van het dienstjaar - door middel van onderlinge boekingen vereffend.

Terugziende op de verrichte werkzaamheden kan worden opgemerkt dat, in vergelijking met het voorgaande jaar, de omvang van de administratieve werkzaamheden zich heeft uitgebreid. Dit is enerzijds veroorzaakt doordat aan het B.G.D. meerdere opdrachten werden verstrekt, anderzijds doordat ook in bepaalde sectoren bij de partners uitbreidingen hebben plaatsgevonden.

Met ingang van 1 januari 1961 wordt door deze afdeling ook de administratie van het Instituut voor Toegepast Biologisch Onderzoek in de Natuur (I.T.B.O.N.) te Arnhem verzorgd.

Hiertoe werden eind 1960 met genoemd instituut en de accountantsdienst van het Ministerie van Landbouw en Visserij de noodzakelijke inleidende besprekingen gevoerd.

Materiële Zaken

De werkzaamheden in verband met de voorbereiding en afwikkeling van de materiële aangelegenheden van onze Stichting zijn over het algemeen vrij vlot verlopen. In de outillage van de verschillende afdelingen vonden uitbreidingen en vervangingen plaats, hetgeen noodzakelijk was, ten einde onze dienstverlening zo efficiënt mogelijk te kunnen uitoefenen.

Daar in het nieuwe gebouw een behoorlijke magazijnruimte ter beschikking staat kon een Centraal Magazijn worden gecreëerd, waarin thans allerlei landbouwartikelen en materialen worden opgeslagen.

Door een doelmatige opslag van de voorraden, alsmede door de invoering van stellingkaarten, ontvangst- en afgiftebonnen, werd het mogelijk om tot een verantwoord beheer te komen.

Uit dit Centrale Magazijn werden behalve door de partners, ook regelmatig artikelen betrokken door rijkslandbouwconsulenten, alsmede andere Instituten en proefboerderijen in Nederland.

Ten einde een vlotte verstrekking van de dagelijkse proefveldmaterialen en gereedschappen te bewerkstelligen werd hiervoor - ten behoeve van de onderzoekers en assistenten van de partners - een aparte ruimte ingericht, waar men op basis van het "zelfbedieningssysteem" de gewenste materialen kon betrekken.

Voor de verkoop van de produkten der verspreide proefvelden van de partners kwam een uniforme regeling tot stand. Deze verkopen, met de daaraan verbonden administratieve aangelegenheden, worden thans geheel door ons verzorgd.

Ook de aankoop van produkten, benodigd voor proefnemingen van de partners, wordt in het algemeen door ons uitgevoerd.

Met betrekking tot de vervoerssector kan worden vermeld, dat ook in het wagenpark enkele vernieuwingen werden aangebracht. Met ingang van 1 januari 1961 zullen meerdere wagens in de "auto-pool" worden ondergebracht. De nodige voorbereidingen hiertoe werden dit jaar getroffen.

Tegen het eind van het jaar heeft deze afdeling vele bemoeiingen gehad inzake de verzorging van aanschaffingen e.d. in het kader van de nieuwe bedrijfssystemen in de landbouw. Het laat zich aanzien dat deze activiteiten zich in het komende jaar nog zullen uitbreiden.

Type- en Stencilkamer en Archief

De huisvesting van de Type- en Stencilkamer en het Archief was voorheen zeer gebrekkig; daarom betekende het betrekken van het nieuwe gebouw een grote vooruitgang voor deze afdeling.

Het aantal instellingen, van welke opdrachten werden ontvangen, breidde zich verder uit, zodat naast typewerk e.d. voor onze partners ook werkzaamheden op dit gebied werden verricht voor verschillende andere instituten.

De opdrachten vertoonden ook dit jaar een grote variatie en bestonden uit o.a.: periodieken, publikaties, verslagen, rapporten, financiële verantwoordingen, enz. en correspondentie voor de medewerkers van het P.A.W., voor zover in het nieuwe gebouw gehuisvest.

Hoewel zich verscheidene personeelsmutaties hebben voorgedaan, behoefde slechts weinig van de hulp van typebureaus gebruik te worden gemaakt.

Aan de verdere opbouw en de inrichting van het Archief kon worden voortgewerkt, terwijl het werd uitgebreid door de opnemings van een tweetal proefboerderijen.

Foto- en Tekenkamer

Ook voor deze afdelingen betekende de ingebruikneming van het nieuwe gebouw een belangrijke verbetering. In 1959 heeft de fotokamer van de gastvrijheid van het I.B.V.L. een dankbaar gebruik gemaakt.

Medio 1960 werd een Commissie ingesteld om te komen tot inrichting van een Centraal Foto-Archief.

Om te komen tot betere verlichtings- en opstellingsmogelijkheden van de te fotograferen onderwerpen wordt gestreefd naar uitbrei-

ding van de hiervoor benodigde apparatuur.

De dienstverlening is in 1960 vrij sterk uitgebreid, niet alleen wat de omvang van het werk betreft, doch ook t.o.v. de verscheidenheid in de opdrachten.

De foto-afdeling breidde zich ook dit jaar weer uit mede ten gevolge van het aantal opdrachten dat van andere instituten werd ontvangen.

Opdrachten werden ontvangen voor het maken van binnen- en buitenopnamen, van reproducties (t.b.v. publikaties en dia's) van tekeningen, getypte tabellen, afbeeldingen uit boeken, enz.; het verwerken van röntgenfilms, het afdrukken van vergrotingen en verkleiningen, alsmede van contactafdrukken.

Een aanvang werd gemaakt met het maken van fotografische stencils en het inkleuren van dia's.

Van de mogelijkheid tot het lenen van fotografische apparatuur aan partners werd steeds meer gebruik gemaakt. Vooral met kleinbeeld-camera's werden gunstige resultaten verkregen.

Dikwijls worden door partners en andere instituten adviezen op fotografisch gebied gevraagd.

Ook de Tekenkamer ontving dit jaar veel opdrachten. Deze hadden betrekking op de vervaardiging van calque's, alsmede tekeningen t.b.v. publikaties (cliché's) en fotografische stencils, en ook van grafieken, diagrammen, plattegronden, enz.

Bibliotheek

In tegenstelling tot de andere afdelingen bleef de bibliotheek in 1960 nog in het oude gebouw gehuisvest, daar de voorzieningen voor de nieuwe bibliotheek nog niet gereed waren.

Ook dit jaar werd van de diensten dezer afdeling veelvuldig gebruik gemaakt, waartoe ter illustratie enkele cijfers mogen volgen.

In de bibliotheek zijn 30.000 titels aanwezig, variërend van brochure tot boek. De aanwinstenlijst over het gehele jaar bevat ca. 1.000 titels.

Uit andere bibliotheken werden ca. 600 boeken geleend.

Het aantal tijdschriften, die meer dan tweemaal per jaar verschijnen, bedraagt ca. 190.

Door bemiddeling van de Bibliotheek werden ca. 250 referaten geleverd voor het weekblad Landbouwdocumentatie.

Voorts werd het nodige vertaal- en correctiewerk in de Duitse en Engelse taal verzorgd.

AFDELING PROEFVELDENDIENST

De oppervlakte van de door het gehele land verspreide proefvelden bedroeg ook dit jaar weer ruim 80 ha, verdeeld over enige honderden proefvelden met ca. ruim 10.000 veldjes.

Op een viertal plaatsen kan van enige concentratie van proeven gesproken worden, waarbij in de Haarlemmermeer het grootste complex was gelegen.

De graszaadteeltproeven vormden hier het belangrijkste onderdeel. In Groningen (Nieuwe-Schans) lag een complex ten behoeve van het onderzoek met handelsgewassen, terwijl in Zeeuws-Vlaanderen een uitgebreid blauwmaanzaadproefveld was aangelegd.

In de Betuwe (Herveld) lag ten slotte een uitgebreid vezelgewassenproefveld.

De werkzaamheden omvatten de volledige verzorging vanaf het zaai-klaarmaken van de grond tot en met het oogsten van de gewassen, alsmede het ter plaatse of elders dorsen en de afvoer van het produkt.

Bij het verrichten van de werkzaamheden op de proefvelden werd in 1960 veel hinder ondervonden van de natte zomer. Vooral in de oogsttijd was het moeilijk de geogste produkten tijdig binnen te krijgen. Enkele graanproeven zijn mislukt, doordat er te veel schot in het koren voorkwam.

De graszaadoogst duurde langer dan normaal, doordat er steeds maar kleine gedeelten achter elkaar geogst konden worden. Ook de aardappel oogst was laat in de herfst afgelopen.

Naar de aard van de op de proefvelden voorkomende proefnemingen moesten er mandagen geleverd worden t.b.v. cultuurproeven, zaai-tijdenproeven, bemestingsproeven, oogsttijdenproeven, oogstmethodenproeven, onkruid- en plantenziektebestrijdingsproeven.

Ook dit jaar werden er weer de nodige mandagen gevraagd t.b.v. de kuil-, cel-, hooibewarings- en graandroogproeven.

In de Haarlemmermeer is een dorsschuur ter beschikking, waar het graszaad centraal werd gedorst en het gedorste produkt een gedeeltelijke nabehandeling kreeg. Gedurende het seizoen is hier een nieuw centraal proefveld van $1\frac{1}{2}$ ha voor graszaadteelt aangelegd, met als dekvrucht conservenerwten.

In Groningen en Zeeuws-Vlaanderen werd op het veld gedorst; het vlas uit de Betuwe ging ten dele naar een roterij in West-Brabant, het overige werd op het I.B.V.L. verwerkt.

In juni-juli was het voor de Proefveldendienst, zoals elk jaar, weer een drukke periode in verband met de werkzaamheden bij de oogst en gedeeltelijke verwerking van conservenerwten, waarvan proefvelden liggen op de Veluwe, in de Betuwe en de Achterhoek en bij diverse consulentschappen.

In de loop van 1960 moest uitbreiding worden gegeven aan de werkzaamheden ten behoeve van het beweidingsonderzoek met melkvee, jongvee, stieren en schapen, waartoe o.a. het periodiek wegen van deze dieren en de opbrengstbepaling van gras nodig was. Dit geschiedde voornamelijk in de weidegebieden van Utrecht en Zuid-Holland, in Groningen en in Friesland.

Door de B.G.D.-proefboerderijen werd verscheidene malen een beroep op de dienst gedaan voor de uitvoering van de proefveld- en praktijkwerkzaamheden.

Ongeveer 70 % van de totaal geleverde mandagen werd besteed aan het verrichten van werkzaamheden op de proefvelden van het I.B.S., het I.B.V.L. en het P.A.W.

15 % van de mandagen werd opgenomen voor werkzaamheden aan proeven in en om de genoemde instituten. De rest was gedeeltelijk bestemd

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

voor onderhoudswerkzaamheden aan machines en materialen.

Een nieuwe taak, die ook veel mandagen vraagt, is het onderhouden van de nieuw aangelegde terreinen rondom de gebouwen op "De Born-Zuid".

Het interprovinciaal onderzoek alsmede werk voor de consulent-schappen vroeg eveneens mandagen en transport.

Ook voor andere instituten dan de 3 genoemde werden proefveld-werkzaamheden en transporten uitgevoerd.

Het machine- en werktuigenpark verkreeg door verdere algemene uitbreiding en vervanging meer gebruiksmogelijkheden. Dit geldt ook voor de vervoerssector, voor de werktuigen voor het onderhoud van terreinen en plantsoenen en die voor zaadschoningsdoeleinden. Wat het laatstgenoemde betreft kunnen nu ook van gras-, klaver- en andere fijne zaden zaadmonsters worden geschoond.

Een der bedrijfsruimten is nu geoutilleerd voor het ontsmetten en afwegen van zaaizaden, zulks ten behoeve van de interprovinciale proeven van de R.L.C.'s, de boerderijen, de partners en andere instituten.

In het nieuwe gebouw staat thans een aardappelbewaarplaats ter beschikking. Deze bewaarplaats is door de toepassing van horizontale buitenluchtkoeling en de mogelijkheden met TL-verlichting zeer geschikt voor het voorkiemen van pootgoed.

Het gereedkomen van deze bewaarplaats betekende een grote verbetering, daar voorheen het voorkiemen uitsluitend bij derden kon geschieden.

In verschillende consulentenschappen werden enige maaikneuzers ter beschikking gesteld voor oogstwerkzaamheden; de voornaamste gewassen waren gras en snijmais.

In enkele delen van ons land werd gebruik gemaakt van onze graszaadzaamachine, met name in het ruilverkavelingsgebied Maas en Waal, waar een grote oppervlakte voor blijvend grasland werd ingezaaid.

AFDELING PROEFBOERDERIJEN

"De Bouwing"

Grootte en indeling

De totale netto oppervlakte is 32,2 ha. Het bedrijf is een overwegend akkerbouwbedrijf, waarop in de afgelopen jaren de gangbare akkerbouwgewassen en voedergewassen werden verbouwd. De oppervlakte is verdeeld in 13 percelen en een tuin van ca. 60 are.

Op 12 van deze percelen is het afgelopen jaar een 12-jarig vruchtwisselingsschema ontworpen waarin een 2 jarige kunstweide is opgenomen. Voorts bestaat dit bouwplan uit 1/6 aardappelen, 1/6 suikerbieten en 1/3 graan.

Grondsoort

Deze bestaat uit stroomruggrond, met 35-60 % afslibbaar in de bovengrond.

Gebouwen

Ten einde proefnemingen te kunnen doen met het houden van stieren op akkerbouwbedrijven werd in de loop van 1960 een open loopstal voor 30 dieren gebouwd met uitloop en sleufsilos.

Personeel

Naast de bedrijfsleider is er een assistent voor de proefvelden, die tevens de bedrijfsleider vervangt.

De trekkerchauffeur is in Rijksdienst; daarnaast werkten er nog 4 personen in C.A.O.-verband als akkerbouwarbeider. Eén van hen vroeg met ingang van 1 oktober ontslag wegens verandering van werkkring. Daardoor en in verband met de vele dagen onwerkbaar weer kon in de herfst niet alle werk met eigen personeel worden uitgevoerd.

Proeven

Er werden dit jaar, in opdracht van een vijftal instituten, 33 veldproeven aangelegd.

Deze proeven hadden betrekking op grondbewerking, bemesting, cultuurmethoden, rassenvergelijking en onkruidbestrijding.

Bovendien werd door het I.B.V.L. nog een proef genomen met het inkuilen van loof van conservenerwten.

De oppervlakte van de aangelegde veldproeven bedroeg 6,32 ha.

Veehouderij

In het kader van het onderzoek naar "Nieuwe Bedrijfssystemen in de Landbouw" werd aan de veehouderij enige uitbreiding gegeven.

Een open loopstal werd, zoals reeds vermeld, bijgebouwd en de Hollandse stal werd geschikt gemaakt voor de huisvesting en het opfokken van nuchtere kalveren. Hierdoor was het mogelijk proeven te nemen die op de problemen van de huisvesting, voedermethodiek en conservering betrekking hebben. De proeven worden uitgevoerd met jonge stieren.

In de open loopstal zijn nu 2 groepen van 11, ca. 1 jaar oude, stieren gehuisvest.

Resultaten

In tegenstelling tot 1959 viel er in 1960 zeer veel regen. Totaal 868 mm, waarvan 645 mm in de periode 1 juli t/m 1 januari.

Het voorjaar was nog vrij droog; diepe scheuren kwamen nog op verschillende percelen voor.

De opbrengst van de wintertarwe was dit jaar zeer goed te noemen, die van de zomertarwe viel nogal tegen, evenzo van de erwten. De opbrengst van haver was goed, maar heeft door veel schot ook weer veel aan gewicht verloren. Luzerne gaf wederom een hoge opbrengst. De conservenerwten waren dit jaar vergeleken met 1959 zeer goed. De aardappelopbrengst was goed, terwijl de bietenopbrengst zéér goed was met eveneens een goed suikergehalte.

"Droevendaal"

Grootte en indeling

De totale oppervlakte bedraagt 38,38 ha. Het is een gemengd bedrijf. De grond is verdeeld in 18 percelen, waarvan op 6 percelen, met een oppervlakte van ruim 10 ha, blijvend grasland is aangelegd.

Op 7 percelen wordt door een combinatie een 6-jarig vruchtwisselings-schema toegepast met de volgende gewassen: kunstweide, aardappelen, rogge, erwten en bieten, aardappelen, zomergerst.

De overige 5 percelen zijn niet in de vruchtwisseling opgenomen, daar ze geheel of praktisch geheel door proeven zijn bezet.

Buiten de boerderij is op de terreinen bij de gebouwen op "De Born-Zuid" een aantal perceeltjes in exploitatie genomen met een totale oppervlakte van 4,5 ha.

Grondsoort

Deze bestaat uit zandgrond. (Dekzand in de Gelderse Vallei).

Gebouwen

Aan de uitvoering van de plannen voor betere bedrijfsgebouwen werd begonnen. Het werk werd in twee delen aanbesteed, nl.:

- a. verbouw
 - b. nieuwbouw
- a. Begonnen werd met verbouw en modernisering van de veestallen en verbouw van de kapschuur tot aardappelbewaarplaats. Beide gebouwen kwamen omstreeks half september klaar en konden direct in gebruik worden genomen. De veestallen voldoen nu aan goede eisen. De aardappelbewaarplaats kan 300 ton aardappelen bevatten en is voorzien van een modern systeem van buitenluchtkoeling. De helft van deze ruimte kan bovendien in de zomermaanden gebruikt worden voor het drogen van hooi en akkerbouwprodukten.
- b. Na deze verbouw werd begonnen met de uitvoering van de nieuwbouw. Dit houdt in het bouwen van: proefstal, kantoor, schaftlokaal en machineberging; daarnaast het bouwen van 3 dienstwoningen.

Voor tasruimte werden 3 kapbergen gebouwd van 8 x 8 x 9 m; één hiervan is uitgerust met een ventilator voor tasdrogen.

Personeel

Naast de bedrijfsleider met assistent werden 5 man personeel in vast dienstverband aangehouden. Eén arbeider heeft in het najaar een nieuwe werkkring aanvaard. In deze vacature kon niet direct worden voorzien.

Proeven

Een viertal graslandpercelen met een totale oppervlakte van ca. 8 ha is geheel in gebruik voor het kopziekte-onderzoek; deze percelen zijn verdeeld in 18 stroken met verschillende bemesting, terwijl op één perceel een van de rest afwijkende botanische samenstelling voorkomt.

Op het bouwland werden in de gewassen aardappelen, rogge, erwten, bieten, zomergerst en kunstweide verschillende veldproeven aangelegd.

Op 2 percelen buiten het vruchtwisselingschema wordt jaarlijks een bepaald gedeelte in proeven gelegd, welke niet in dit schema passen. Een ander perceel wordt geheel in beslag genomen door een vruchtwisselingsproefveld, dat dit jaar is aangelegd.

Op de zogenaamde tuinen worden jaarlijks 5 stroken benut voor proeven, welke niet op de praktijkpercelen passen.

Veebezetting

De veebezetting bedroeg dit jaar 20 melkkoeien, 8 drachtige vaarzen en 5 pinken; daarnaast waren er 2 paarden op het bedrijf.

Het grootste deel van de melkkoeien was betrokken bij de proeven voor het kopziekte-onderzoek gedurende de zomer. Bovendien werden met verschillende dieren balansproeven genomen op stal.

Melkopbrengst

De totale melkopbrengst in 1960 bedroeg 93.324 liter. De gemiddelde opbrengst per standaardkoe was 25,5 liter, hetgeen iets lager was dan in de droge zomer van 1959. Het gemiddelde vetgehalte daarentegen was zeer hoog, nl. 4,325 %.

Voederwinning

Ondanks de dichte veebezetting werd er ca. 60 ton hooi gewonnen. Doordat in de tas kon worden nagedroogd, leverde de hooioogst weinig moeilijkheden op.

Er werd weinig gras ingekuuld. De verwachte grote oppervlakte stoppelknollen in het najaar was echter niet beschikbaar; door de late graanoogst kon een groot deel namelijk niet worden gezaaid.

Resultaten

In totaal viel er 924 mm regen tegen 750 mm normaal.

Deze extra grote regenval is door het in 1959 opnieuw aangelegde en uitgebreide drainage-systeem uitstekend verwerkt.

Er is ook na de zwaarste buien praktisch geen plasvorming opgetreden. De grondbewerking gaf weinig moeilijkheden en aardappelen en bieten konden vlot en tijdig worden gerooid. Alleen de graanoogst heeft in verband met de weersomstandigheden wat problemen gegeven; mede doordat de drooginstallatie in verband met de verbouwing aanvankelijk niet ter beschikking stond. In de rogge, tarwe en haver zijn schot en enige verliezen opgetreden.

"De Ossekampen"

Grootte en indeling

Bij de boerderij is een complex grasland de ossekampen, groot 19.79.85 ha (netto), verdeeld in 16 percelen en ten noorden van de boerderij is een complex grasland de veenkampen, groot 32.29.73 ha (netto), verdeeld in 21 percelen. De totale grootte bedraagt dus 52.09.58 ha.

Grondsoort

Op de ossekampen zware tot zeer zware rivierklei; zogenaamde komgrond. Het percentage afslibbaar loopt van oost naar west op van 40 à 60 % tot 80 %.

Op de veenkampen venige tot zeer venige komgrond (40 tot 70 % afslibbaar en een zeer hoog humusgehalte).

Gebouwen

De noodschuur welke in 1959 naast de sleufsilos werd gebouwd, bleef bestaan, omdat de zelfvoederingsproef met kuilgras werd herhaald. De ruimte, waar in voorgaande jaren bieten werden opgeslagen, werd ingericht voor veestalling.

Personeel

De personeelsbezetting was gelijk aan die van 1959.

Naast de bedrijfsleider was er een assistent voor de proefvelden.

Er waren 6 personen aangesteld in vast C.A.O.-verband. Voor de verzorging van de melktijdenproef waren nog een assistent en een losse arbeider aanwezig. De assistent was het gehele jaar en de losse arbeider alleen gedurende het stalseizoen aanwezig.

Proeven

Het aantal proeven werd uitgebreid. Er werd o.a. een meerjarige beweidingsproef met verschillende stikstofgiften aangelegd.

Een vetweiderijproef met pinken werd van de ossekampen naar de veenkampen verplaatst.

Van het grasland was ca. 10 ha in gebruik voor veldproeven.

De hooiventilatieproeven in de open veldschuur gingen ook dit jaar weer door. Het hooi werd in de maand mei op verschillende manieren opgeslagen en geventileerd en in december geperst en naar de zolder van de grootveestal getransporteerd.

De melktijdenproef die veel zorg en aandacht vraagt, werd voortgezet. Ten behoeve van deze proef werden in de herfst van 1960 enkele herfstkalvende dieren aangekocht. Deze proef zal ook in 1961 voortgezet worden. Naast de melkintervallen van 9/15 en 11/13 uur zullen de resultaten van hand- en machinamelken met elkaar worden vergeleken.

Veebezetting

Het aantal melkkoeien bedroeg ruim 60 stuks. Daarnaast werd nog ongeveer 55 stuks jongvee aangehouden.

Voor een vetweiderijproef werden gedurende de zomermaanden 16 schapen aangehouden.

Melkopbrengst

Zowel de melkopbrengst per koe als de totale melkopbrengst namen in 1960 toe. De produktie van 1959 en 1960 was als volgt:

	Totale melkopbrengst in l	Gemiddeld vet %	Gemiddelde opbrengst per standaardkoe in l
1959	275.900	3,91	26,3
1960	321.244	4,07	28,5

Resultaten

De algemene weersgesteldheid in 1959 en 1960 was zeer verschillend. De hoeveelheid neerslag bedroeg in 1959 in totaal 520 mm; in 1960 was deze 885 mm.

In het voorjaar van 1959 groeide er zeer veel gras en in het voorjaar van 1960 zeer weinig. Het weer in het voorjaar van 1960 was

koud en droog.

De zomer van 1959 was droog en zonnig en in 1960 was het nat en weinig zon.

De opbrengsten in 1959 waren niet hoog. De kwaliteit was prima. De opbrengsten in 1960 waren abnormaal hoog. Hooiopbrengsten van 8 ton per ha waren geen zeldzaamheid.

De kwaliteit van het eerstgenoemde hooi was goed, doch het hooi van eind juni was van matige kwaliteit. Er werd in totaal 194 ton hooi ingeschuurd en er werd ongeveer 420 ton gras ingekuuld.

Al het grasland, uitgezonderd de oppervlakte van de veldproeven, werd één of twee keer gemaaid en verder beweid.

AFDELING WERKPLAATS

Houtbewerking

Al betekende het betrekken van de t.o.v. 1959 veel grotere bedrijfsruimte aan de Bornsesteeg een belangrijke verbetering, toch bleek in de loop van 1960 dat aan de gezamenlijke huisvesting van de afd. Hout- en Metaalbewerking in één ruimte bezwaren verbonden waren. Vooral daar de afd. Houtbewerking door de aanschaffing van een vlak- en vandiktebank en enkele kleine machines meer ruimte nodig had, moest een scheiding van de beide afdelingen tot stand komen, zodat elk een eigen afdeling verkreeg.

De outillage is nu zodanig, dat thans in tegenstelling tot voorheen, een belangrijk gedeelte van de voorkomende werkzaamheden machinaal kan worden verricht. De opdrachten moesten ten dele ter plaatse van de proefnemingen worden uitgevoerd. Vergeleken met het vorige jaar namen zij toe zowel naar de omvang als naar de aard van de daaraan verbonden werkzaamheden en hadden betrekking op de vervaardiging van installaties voor hooiventilatie, demontabele graanproefsilo's, inrichtingen voor zelfvoeding op weidebedrijven, uitneembare proefstallen, enz., enz.

Niet steeds waren er voldoende werkkrachten beschikbaar, waardoor soms opdrachten moesten worden uitbesteed.

Metaalbewerking

Zoals reeds hiervoor is opgemerkt, heeft deze afdeling in 1960 een afzonderlijke werkruimte verkregen, waar de afd. Proefveldendienst ook het onderhoud en de revisie van landbouwwerktuigen enz. uitvoert. Ook in deze afdeling is de outillage verbeterd, waardoor het doen uitvoeren van verschillende machinale bewerkingen door derden nu bijna geheel overbodig is geworden.

Hoewel het aantal opdrachten, die een grote verscheidenheid vertoonden, zeer groot was, hebben zich geen vertragingen van betekenis voorgedaan.

Instrumentmakerij

Deze afdeling die in een der gebouwen van het I.B.S. is gevestigd, verzorgde ook dit jaar weer de normale werkzaamheden aan de apparatuur en installaties in de verschillende laboratoria.

Naast deze vaste taak werd medewerking verleend aan de ontwikkeling van de propaan- en logaritmische spuit. De propaanspuit, die o.a. bij de onkruidbestrijding wordt toegepast, schijnt zowel in Nederland alsook buiten onze grenzen veel opgang te maken.

Voor andere doeleinden vervaardigde deze afdeling o.a.: regelapparatuur ten behoeve van het wortelonderzoek, apparaten voor het verrichten van lichtmetingen, onderdelen voor fotosynthese-apparatuur, enz.

Onderhoud en Reparatie

Naast de normale onderhoudswerkzaamheden aan de koel- en elektro-technische uitrusting werden er enkele nieuwe installaties gemaakt bij het I.B.S. en het I.B.V.L.